

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра правового забезпечення підприємницької діяльності
та фінансової безпеки
Факультет № 6**

РОБОЧА ПРОГРАМА

**навчальної дисципліни «Сучасні доктрини фінансового права»
вибіркових компонент
освітньої програми третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти**

**08 – «Право» спеціальність 12.00.07 – адміністративне право і процес;
фінансове право; інформаційне право**

Харків 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2023 р. № 7

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 6
Протокол від 25.08.2023 р. № 7

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з юридичних дисциплін
Протокол від 29.08.2023 р. № 7

Розглянуто на засіданні кафедри правового забезпечення підприємницької діяльності та фінансової безпеки факультету №6 протокол від 25.08.2023 р. № 7

Розробник:

Завідувач кафедри правового забезпечення підприємницької діяльності та фінансової безпеки факультету № 6 ХНУВС, д.ю.н., професор
Гетманець О.П.

Рецензенти:

1. Завідувач кафедри адміністративного права та процесу факультету № 1 ХНУВС, д.ю.н., професор Салманова О.Ю.
2. Професор кафедри державно-правових дисциплін юридичного факультету Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна, д.ю.н., професор Росіхіна Г.В.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS 4 Загальна кількість годин 120 Кількість тем 8	08 «Право» 081 «Право» <u>третій (освітньо-науковий)</u> <u>рівень вищої освіти</u> (назва СВО)	Навчальний курс <u>2</u> (номер) Семестр <u>3</u> (номер) Вид контролю: <u>екзамен</u> (екзамен, залік)
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:		
денна форма навчання		заочна форма навчання
Лекції — <u>28</u> ; (години) Семінарські заняття — <u>32</u> ; (години) Самостійна робота — <u>60</u> . (години)		Лекції — <u>10</u> ; (години) Семінарські заняття — <u>14</u> ; (години) Самостійна робота — <u>96</u> . (години)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета. Метою вивчення навчальної дисципліни «Сучасні доктрини фінансового права» є становлення сучасного, різнобічно розвиненого фахівця юриста шляхом набуття студентами знань щодо загальних засад та особливостей правового регулювання фінансових відносин, швидко знаходити варіативні способи їх застосування; виробити навички самостійного аналізу нормативно-правових документів ухвалених у сфері фінансового законодавства; засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем фінансового права, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за спеціальністю 12.00.07 – Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право. Оволодіння термінологією з фінансового права.

Завдання: Основними завданнями вивчення дисципліни «Сучасні доктрини фінансового права» є:

- формування у аспірантів знання еволюції та сучасного стану науки фінансового права;
- ознайомлення з основними доктринами фінансово-правової науки;
- оволодіння навиками критичного аналізу та оцінки наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань у сфері публічної фінансової діяльності;
- формування здібностей підготовки наукових робіт, обліку та систематизації правових позицій та викладання фінансового права;
- формування вміння застосовувати в науковому дослідженні сучасні методи пізнання, виявлені і розроблені фінансово-правовою наукою.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Сучасні доктрини фінансового права» тісно пов'язана з наступними навчальними дисциплінами: конституційне право, фінансове право, бюджетне право, господарське право, адміністративне право, кримінальне право, трудове право та право соціального забезпечення.

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- сутність предмету, методів фінансового права, його понятійно-категоріального апарату, джерел фінансового права, структури й особливостей фінансово-правових норм, а також особливостей фінансових правовідносин;
- закономірності фінансових правовідносин, державну стратегію соціально-правового розвитку економіки, соціально-економічного прогнозування в системі державного регулювання економіки;
- особливості фінансового контролю, бюджетного устрою і бюджетного процесу, юридичної відповідальності за фінансові правопорушення, характерних рис податкових, кредитних, страхових, банківських і валютних правовідносин, а також специфіки фінансових перерозподільних відносин.

вміти:

- орієнтуватися у різних сферах фінансової політики та діяльності держави та готовність до врахування положень нормативно-правових актів України при виконанні управлінських функцій;
- визначати специфіку формування публічних державних фондів коштів та фондів господарюючих суб'єктів;
- здійснювати управління, в межах своїх повноважень, діями персоналу щодо запобігання виникненню правопорушень у сфері економіки та розв'язання складних фінансово-правових проблем;
- налагоджувати сприяння заходам щодо впровадження в країні ефективного державного регулювання економіки та розвитку економічного мислення і правової культури.

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни		
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1	Здатність комплексно розв'язувати проблему. Здатність виявляти наукову сутність проблем у професійній сфері, знаходити адекватні шляхи щодо їх розв'язання; володіння системним, цілісним підходом до аналізу і оцінки правової ситуації.
	ЗК-8	Когнітивна гнучкість. Здатність здобувати нові знання, уміння та інтегрувати їх з уже наявними; спроможність аналізувати явище, ситуацію, проблему, враховуючи різні параметри, фактори, причини; здатність адаптувати мислення для вирішення задач у змінених умовах чи нестандартних ситуаціях.
	ЗК-11	Дослідна. Здатність і готовність здійснювати дослідження у сфері правозастосування, шляхом вивчення, опису, пояснення і прогнозування дійсності задля розвитку теорії, побудови гіпотез та отримання нових знань.
Спеціальні (фахові),	СК-1	Здатність аналізувати правові проблеми та

предметні) компетентності (СК)		формувані правові позиції
	СК-5	Поглиблення знання засад і принципів національного права, а також змісту правових інститутів.
	СК-6	Здатність діяти на основі розвинутої правосвідомості, правового мислення і правової культури
	СК-7	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих компетентностей у професійній діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА 1. «Історія фінансового права: історія та сучасність»

Основні типи доктринальних підходів в сучасній науці фінансового права. Сучасний стан вітчизняних та зарубіжних наукових досліджень в галузі фінансового права.

Методологічний апарат науки фінансового права. Цілі та методи пізнання науки фінансового права, субстанціональні якості начал фінансового права. Історія виникнення, розвитку та сучасного стану фінансово-правових інститутів.

ТЕМА 2. «Правове регулювання податку»

Елементи правового механізму податку, їх система. Підстави поділу сукупності елементів правового механізму податку на факультативні та обов'язкові та поділу останніх на основні та додаткові.

Податкові пільги та порядок їх застосування. Одиниця виміру бази оподаткування; гранична ставка податку. Податкові пільги. Об'єкт оподаткування та усунення правових підстав запровадження внутрішнього подвійного оподаткування.

Доктринальні визначення податкової ставки (нормативу). База оподаткування. Податкова звітність. Способи та терміни сплати податків та зборів.

ТЕМА 3. «Правовий статус суб'єктів податкового права»

Система органів Державної фіскальної служби України. Завдання та функції органів державної фіскальної служби. Платник податків.

Права та обов'язки платників податків. Резиденство в оподаткуванні: правові засади та критерії визначення.

ТЕМА 4. «Загальні засади адміністрування податків і зборів (обов'язкових платежів)»

Податкове зобов'язання. Податковий обов'язок. Податкова декларація. Внесення змін до податкової звітності. Податкова консультація.

Вимоги щодо підтвердження даних податкової звітності. Податкова адреса.

ТЕМА 5. «Податковий контроль»

Характеристика податкового контролю. Способи здійснення податкового контролю. Види податкових перевірок.

Особливості порядку їх проведення. Процес здійснення податкового контролю, його стадії.

ТЕМА 6. «Фінансово-правові норми та фінансово-правові відносини»

Поняття та особливості фінансово-правових норм. Види фінансово-правових норм в залежності від впливу на учасників фінансових відносин: зобов'язуючі, забороняючі, уповноважуючі фінансово-правові норми.

Структура фінансово-правової норми. Фінансово-правові відносини.

ТЕМА 7. «Органи державного управління фінансами»

Конституційне регулювання повноважень органів влади загальної компетенції в сфері управління державними фінансами.

Повноваження Президента України щодо підписання законів, що

регулюють фінансову діяльність держави.

Повноваження органів місцевого самоврядування в сфері публічних фінансів. Місце Міністерства фінансів України в системі органів виконавчої влади. Державна казначейська служба України.

ТЕМА 8. «Правові засади юридичної відповідальності за порушення фінансового законодавства»

Фінансова відповідальність як самостійний вид юридичної відповідальності. Класифікація фінансових санкцій.

Правові засади та державні органи, що притягують до фінансової відповідальності за порушення норм податкового законодавства.

Відповідальність за легалізацію доходів, набутих злочинним шляхом.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни (заочна форма навчання)

Номер та найменування теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекцій	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
ТЕМА № 1. Історія фінансового права: історія та сучасність.	14	2				12	
ТЕМА № 2. Правове регулювання податку.	14		2			12	
ТЕМА № 3. Правовий статус суб'єктів податкового права.	16	2	2			12	
ТЕМА № 4. Загальні засади адміністрування податків і зборів (обов'язкових платежів).	14		2			12	
ТЕМА № 5. Податковий контроль.	14		2			12	
ТЕМА № 6. Фінансово-правові норми та фінансово-правові відносини.	16	2	2			12	
ТЕМА № 7. Органи державного управління фінансами.	16	2	2			12	
ТЕМА № 8. Правові засади юридичної відповідальності за порушення фінансового законодавства.	16	2	2			12	
							Екзамен
Всього за рік:	120	10	14			96	

4.1.3. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Перелік питань до тем навчальної дисципліни		Література:
Тема № 1. Історія фінансового права: історія та сучасність		Антипов В. І., Білецька Г. М., Воронова Л. К., Дюрядін В. П., Забродський В. М. Словник фінансово-правових термінів / Національна академія держ. податкової служби України. НДІ фінансового права / Лідія Костянтинівна Воронова (заг.ред.). — Ірпінь, 2006. — 343с.
<p>Основні типи доктринальних підходів в сучасній науці фінансового права.</p> <p>Сучасний стан вітчизняних та зарубіжних наукових досліджень в галузі фінансового права.</p> <p>Методологічний апарат науки фінансового права.</p>		<p>Головко О.М. Фінансова адміністрація Російської імперії в Україні (кінець XVIII - початок XX ст.): Історико-правове дослідження. — Х. : СІМ, 2005. — 448с.</p> <p>Зюнькін А.Г. Фінансове право: навч. посіб. для студ. ВНЗ / Міжрегіональна академія управління персоналом. — 4-те вид., доп. — К. : Персонал, 2008. — 561с.</p> <p>Ковальчук А.Т. Фінансове право України. Стан та перспективи розвитку. — К. : Парламентське видавництво, 2010. — 488с.</p>
Тема № 2. Правове регулювання податку		Бандурка О. М. Податкове право [Текст] : наук.-практ. посіб. / О. М. Бандурка, В. Д. Понікаров, С. М. Попова ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. - К. : Центр учбової літератури, 2012. - 312 с.
<p>Елементи правового механізму податку, їх система.</p> <p>Підстави поділу сукупності елементів правового механізму податку на факультативні та обов'язкові та поділу останніх на основні та додаткові.</p> <p>Податкові пільги та порядок їх застосування.</p>		<p>Волощук М. Г. Податкове право [Текст] : навч. посіб. / М. Г. Волощук, М. В. Менджул ; Ужгород. нац. ун-т, Територ. від-ня Асоц. платників податків у Закарпат. обл., Громад. рада при закарпат. обл. держ. адмін. . - Ужгород : Вид-тво Олександри Гаркуші, 2013. - 166 с. : табл.</p> <p>Гаврилюк Р. О. Дія норм податкового права в часі, просторі та за колом осіб. — Чернівці:Рута, 2002. — 392 с.</p>

		<p>Тема № 3. Правовий статус суб'єктів податкового права</p> <p>Система органів Державної фіскальної служби України.</p> <p>Завдання та функції органів державної фіскальної служби.</p> <p>Платник податків.</p>	<p>Волощук М.Г. Податкова реформа 2015: практичний посібник / М.Г. Волощук, Я.В. Голубка, Ю.О. Кілару, М.В. Менджул. – Ужгород, 2015. – 32 с.</p> <p>Бандурка О.О. Державна податкова служба в Україні: система, правовий статус, модернізація. – М. – Х.: Нац. ун-т внутр. справ. – 2004. – 234 с.</p> <p>Бюджетний кодекс України. Науково-практичний коментар: станом на 1 берез. 2011 р. / за ред. Л. К. Воронової, М. П. Кучерявенка. — Х.: Право, 2011. — 608 с.</p> <p>Банківська система у формуванні та підтриманні рівноважних станів в економіці : монографія / Т. Г. Савченко. - Суми : ДВНЗ "УАБС НБУ", 2012. - 368 с.</p>
		<p>Тема № 4. Загальні засади адміністрування податків і зборів (обов'язкових платежів).</p> <p>Податкове зобов'язання.</p> <p>Податковий обов'язок.</p> <p>Податкова декларація. Внесення змін до податкової звітності.</p>	<p>Криницький І. Є. Теоретичні проблеми податкового процесу: Монографія. — Х.: Право, 2009. — 320 с.</p> <p>Кучерявенко М. П. Податкове право [Текст] : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / М. П. Кучерявенко ; Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого". - Х. : Право, 2013. - 533 с.</p> <p>Науково-практичний коментар до Податкового кодексу України У 3-х тт. Т.1 / За заг. ред. М.Я.Азарова. — К.: Мін-во фінансів України, 2010. — 448с.</p> <p>Податкове право України [текст]: навчальний посібник / [Павлов Д.М., Процюк Т.Б., Удовик М.С. та ін.] ; за заг. ред. А.Г. Чубенка. – К. : Нац. акад. внутр. справ, 2014. — 304 с.</p>

		<p>Тема № 5. Податковий контроль.</p> <p>Характеристика податкового контролю. Способи здійснення податкового контролю. Види податкових перевірок.</p>	<p>Податкове право України [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [О. П. Гетманець та ін.] ; за ред. О. П. Гетманець, О. М. Шуміла ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. - К. : Хай-Тек Прес, 2013. - 431 с.</p> <p>Податкові конфлікти: особливості вирішення : навч. посіб.; за заг. ред. Л. В. Трофімової. – К.: КНТ, 2010. – 360 с.</p> <p>Податкові спори: виникнення, природа, засоби регулювання: навч. посіб. / С. В. Буряк, П. В. Мельник, Ф. О. Ярошенко [та ін.]; за заг. ред. С. В. Буряка. – К. : Юрінком Інтер, 2009. – 800 с.</p> <p>Покатаєва О.В. Теоретичні засади правового регулювання справляння загальнодержавних податків та зборів в Україні [Текст]: монографія / О. В. Покатаєва; Класич. приват.ун-т.- Запоріжжя: КПУ, 2011. - 300 с.</p>
		<p>Тема № 6. Фінансово-правові норми та фінансово-правові відносини.</p>	<p>Фінансова грамотність : підручник / [О. І. Білик та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. Т. С. Смовженко ; Ун-т банк. справи Нац. банку України (м. Київ). - К. : УБС НБУ, 2012. - 322 с.</p> <p>Фінансове право України: Навч. посібник [для студ. вищ. Навч. закл.] / [Л.К. Воронова, М.П. Кучерявенко, Н.Ю. Пришва та ін.]; - К.: Правова єдність, 2013. – 395 с. С. 116-117.</p> <p>Фінансове право : Підручник / За заг ред. О.М.Бандурки то О.П.Гетманець /- Х.: Екограф, 2015. - 496 с.</p>
		<p>Тема № 7. Органи державного управління фінансами.</p>	<p>Фінансово-правовий механізм формування дохідної частини бюджетів [Текст] / Л. А. Савченко, А. В. Цимбалюк, В. Т. Капріца та ін. - Ірпінь : Акад. ДПС України, 2002. - 357 с.</p> <p>Фінансово-правовий механізм формування дохідної частини бюджетів</p>

			<p>[Текст] / Л. А. Савченко, А. В. Цимбалюк, В. Т. Капріца та ін. - Ірпінь : Акад. ДПС України, 2002. - 357 с.</p> <p>Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12 липня 2001 року № 2664-III // ВВР. - 2002, №1.</p> <p>Бюджетний кодекс України від 8 липня 2010 року N 2456-VI // Відомості Верховної Ради. - 2010, № 50-51, ст. 572.</p> <p>Закон України «Про Кабінет Міністрів України» від 27 лютого 2014 року № 794-VII // Відомості Верховної Ради України від 28.03.2014 — 2014 р., № 13, стор. 828, стаття 222.</p>
		Тема № 8. Правові засади юридичної відповідальності за порушення фінансового законодавства.	<p>Веприяк Д. М., Нашинець-Наумова А. Ю. Фінансове право: Навчально-методичний комплекс. — К.: Центр учбової літератури, 2008. — 168 с.</p> <p>Воронова Л. К. Фінансове право України: Навч. посібник / Л. К. Воронова. — К.: Правова єдність. 2009, — 395с.</p> <p>Гетманець О. П., Сараскіна Т. В. Фінансове право: Посібник / Відп. ред. О. П. Гетманець. — Х: Еспада, 2008. — 416 с.</p> <p>Костенко Ю. О. Фінансове право України: Навч. посіб. — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 240 с.</p> <p>Мацелик М. О. Фінансове право: навч. посіб. / М. О. Мацелик, Т. О. Мацелик, В. А. Пригоцький; За ред. В. К. Шкарупи. — К.: Знання, 2011. — 815 с.</p> <p>Роль В. Ф. Фінансове право: Навч. посіб / В. Ф. Роль, В. В. Сергієнко, С. М. Попова — К.: Центр учбової літератури, 2011. — 392 с</p> <p>Фінансове право України: Навчальний посібник / За заг.ред. д.ю.н., проф. Шкарупи В.К.— К. : „Істина", 2007. — 148 с.</p>
		<p>Фінансова відповідальність як самостійний вид юридичної відповідальності.</p> <p>Класифікація фінансових санкцій.</p> <p>Відповідальність за легалізацію доходів, набутих злочинним шляхом.</p>	

5. Індивідуальні завдання

5.1.1. Теми наукових робіт

Наукова складова передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в певній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені у відповідних публікаціях.

6. Методи навчання

Метою лекційного курсу є засвоєння теоретичних проблем науки цивільного процесу, основних положень чинного законодавства, а також практики його застосування.

Аудиторні заняття проводяться у формі практичних занять, на яких аспіранти повинні приймати участь у дискусії навколо попередньо визначених тем, виступати з рефератами або іншими тезами виступів, вміти формулювати і відстоювати результати власного наукового дослідження, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.

7. Перелік питань та завдань, що виносяться на підсумковий контроль

1. Контрольна функція фінансів.
2. Поняття фінансового контролю та принципи його здійснення.
3. Види фінансового контролю.
4. Основні методи здійснення фінансового контролю.
5. Правові форми фінансового контролю.
6. Об'єкт, предмет і суб'єкти фінансового контролю.
7. Правові основи здійснення фінансового контролю в Україні.
8. Підстави класифікації фінансового контролю.
9. Функції фінансового контролю.
10. Принципи фінансового контролю.
11. Поняття процесу фінансового контролю.
12. Стадії процесу фінансового контролю.
13. Історія розвитку фінансово-контрольних відносин в Україні.
14. Основні етапи розвитку фінансового контролю в незалежній Україні.
15. Загальна характеристика системи фінансово-контрольних органів.
16. Фінансово-контрольні повноваження Верховної Ради України.
17. Фінансово-контрольні повноваження Президента України.
18. Фінансово-контрольні повноваження Кабінету Міністрів України.
19. Фінансово-контрольні повноваження прокуратури України.
20. Фінансово-контрольні повноваження правоохоронних органів України.
21. Фінансово-контрольні повноваження місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування та їх виконавчих органів.
22. Правовий статус Рахункової палати, її контрольні повноваження.
23. Порядок здійснення фінансового контролю Рахунковою палатою.
24. Контрольні функції Міністерства фінансів України.
25. Контрольні функції Державної казначейської служби України.
26. Правовий статус Державної фінансової інспекції.

27. Порядок проведення інспектування Державною фінансовою інспекцією.

28. Порядок проведення державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм.

29. Порядок проведення державного фінансового аудиту діяльності бюджетних установ і суб'єктів господарювання та виконання місцевих бюджетів.

30. Порядок проведення перевірок здійснення державних закупівель.

31. Порядок організації та здійснення внутрішнього аудиту у системі центрального органу виконавчої влади в Україні.

32. Організація та повноваження бухгалтерських служб на підприємствах, в установах та організаціях.

33. Контрольні повноваження органів доходів і зборів України.

34. Поняття та види перевірок органів доходів і зборів України.

35. Порядок та строки проведення камеральних перевірок органів доходів і зборів України.

36. Порядок та строки проведення документальних планових перевірок органами доходів і зборів України.

37. Порядок та строки проведення документальних позапланових перевірок органами доходів і зборів України.

38. Порядок проведення фактичних перевірок органами доходів і зборів України.

39. Національний банк України як орган державного фінансового контролю.

40. Банківський контроль і нагляд.

41. Валютний контроль.

42. Муніципальний фінансовий контроль.

43. Громадський фінансовий контроль.

44. Недержавний фінансовий контроль: правові засади здійснення.

45. Правовий статус Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг.

46. Порядок здійснення фінансового моніторингу в Україні: рівні, види, процедура.

47. Муніципальний фінансовий контроль: контрольні повноваження місцевих рад та їхніх виконавчих органів, процедура їх реалізації.

48. Поняття і види аудиту.

49. Аудиторський висновок: його форма і зміст.

50. Порядок призначення та проведення аудиту.

51. Державний контроль за аудиторською діяльністю. Відповідальність аудиторів.

52. Поняття та ознаки фінансового правопорушення.

53. Види порушень бюджетного законодавства та зходи впливу за вчиненні правопорушення.

54. Заходи впливу за порушення фінансового законодавства: види, порядок застосування.

55. Особливості фінансово-правової відповідальності.

56. Види фінансово-правових санкцій.

57. Процедура притягнення до фінансово-правової відповідальності порушників фінансового законодавства.

58. Спеціальні заходи примусу, що застосовуються фінансово-контрольними органами.

59. Організація фінансового контролю в зарубіжних країнах.

60. Юридична природа міжнародного фінансового контролю.

61. Поняття фінансово-правової норми. Що відрізняє її від інших норм права.

62. Класифікація фінансово-правової норми залежно від способу впливу на учасників фінансових відносин.

63. Класифікація фінансово-правової норми залежно від змісту.

64. Структура фінансово-правової норми.

65. Поняття та види фінансово-правових відносин.
66. Фінансово-правові санкції, їх особливість.
67. Основні групи фінансових правовідносин.
68. Визначення та характеристика публічних доходів.
69. Значення податкових доходів для формування бюджетів.
70. Відносини, які становлять систему оподаткування.
71. Притаманні риси неподатковим надходженням.
72. Органи, які мають повноваження контролювати наповнення публічних фондів.
73. Відмінність категорій «видатки» і «витрати».
74. Ознаки та класифікація видатків.
75. Принципи на яких здійснюється фінансування видатків.
76. Кошторис і його правове значення.
77. Особливості кошторисно-бюджетного фінансування.
78. Особливості програмно-цільового фінансування.
79. Особливості фінансування правоохоронних органів.
80. Риси, які характеризують фінансовий контроль.
81. Суб'єкти фінансового контролю.
82. Завдання при проведенні фінансового контролю.
83. Повноваження контролюючих суб'єктів у бюджетному процесі.
84. Права підконтрольних суб'єктів у бюджетному процесі.
85. Види фінансових правопорушень.
86. Види заходів впливу за порушення бюджетного законодавства.
87. Види юридичної відповідальності за порушення бюджетного законодавства.
88. Фінансові санкції, що встановлюються за порушення бюджетного законодавства.
89. Правове регулювання повноважень суб'єктів фінансового контролю.
90. Заходи впливу за порушення бюджетного законодавства.

Тестові завдання знаходяться на кафедрі в електронному вигляді.

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи оцінювання результатів навчання включають в себе поточний та підсумковий контроль.

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути екзамени (комплексні екзамени); тести; наскрізні проєкти; командні проєкти; аналітичні звіти, реферати, есе; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо; інші види індивідуальних та групових завдань.

Поточний контроль. До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час семінарських, практичних, лабораторних занять;
- якості виконання індивідуальної та самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських, практичних та лабораторних занять і має за мету перевірку засвоєння знань, умінь і навичок студентом (студентом, слухачем) з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національної системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну та індивідуальну роботи виставляються в журнали обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські, практичні, лабораторні тощо); самостійна та індивідуальна роботи (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, виконання розрахункових завдань, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, розроблення спеціальних технічних пристроїв і приладів, моделей, комп'ютерних програм, виступи на

наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у вигляді, передбаченому в робочій програмі навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Результат навчальних занять за семестр розраховується як середньоарифметичне значення з усіх виставлених оцінок під час навчальних занять протягом семестру та виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Результат самостійної роботи за семестр розраховується як середньоарифметичне значення з усіх виставлених оцінок з самостійної роботи, отриманих протягом семестру та виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Здобувач, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

$$\frac{\text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)}}{\left(\frac{\text{Результат навчальних занять за семестр}}{10} + \frac{\text{Результат самостійної роботи за семестр}}{10} \right)} \cdot 10$$

Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін

відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках студентів (студентів, слухачів), залікових книжках. ***Присутність студентів (студентів, слухачів) на проведенні підсумкового контролю (заліку, екзамену) обов'язкова.*** Якщо студент (студент, слухач) не з'явився на підсумковий контроль (залік, екзамен), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (екзамен, залік) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку), з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (екзамені, заліку), які використовуються при розрахунку успішності студентів (студентів, слухачів), становить - **50**

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку).

<i>Підсумкові бали навчальної дисципліни</i>	-	<i>Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)</i>	+	<i>Кількість балів за підсумковим контролем</i>
---	---	--	---	--

Здобувач вищої освіти, який під час складання підсумкового контролю отримав оцінку «незадовільно», складає підсумковий контроль (екзамен, залік) повторно. Повторне складання підсумкового контролю (екзамену, заліку) допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни, у тому числі один раз – викладачеві, а другий – комісії, що створюється навчально-науковими інститутами (факультетами). Незадовільні оцінки виставляються тільки в відомостях обліку успішності. Студентам (студентам, слухачам), які отримали не більше як дві незадовільні оцінки (нижче ніж 60 балів) з навчальної дисципліни, можуть бути встановлені різні строки ліквідації академічної заборгованості, але не пізніше як за день до фактичного початку навчальних занять у наступному семестрі. Студенти

(студенти, слухачі), які не ліквідували академічну заборгованість у встановлений термін, відраховуються з Університету. Особи, які одержали більше двох незадовільних оцінок (нижче ніж 60 балів) за підсумковими результатами вивчення навчальних дисциплін з урахуванням підсумкового контролю, відраховуються з Університету.

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів з семестровим контролем у формі підсумкового контролю (екзамену чи заліку), то результат вивчення дисципліни в поточному семестрі визначається як середньоарифметичне значення балів, набраних у поточному та попередньому семестрах.

$$\begin{array}{ccccc}
 \textit{Підсумкові} & & \textit{Підсумкові} & & \textit{Підсумкові} \\
 \textit{бали} & & \textit{бали за} & & \textit{бали за} \\
 \textit{навчальної} & - & \textit{поточний} & + & \textit{попередній} \\
 \textit{дисципліни} & & \textit{семестр} & & \textit{семестр}
 \end{array}
 \quad 2$$

Вимоги до здобувачів вищої освіти щодо засвоєння змісту навчальної дисципліни, а саме: кількість оцінок, яку він повинен отримати під час аудиторної роботи, самостійної або індивідуальної роботи. Наприклад:

Робота під час навчальних занять	Самостійна та індивідуальна робота	Підсумковий контроль
Отримати не менше 4 позитивних оцінок	Підготувати реферат, підготувати конспект за темою самостійної роботи, вирішити практичне завдання тощо.	Отримати за підсумковий контроль не менше 30 балів

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка	
		Оцінка	Пояснення
97-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі. відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою
94-96			
90-93			
85-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані якості виконання більшості з них оцінена числом балів, близьким до максимального , робота з двома-трьома незначними помилками
80-84			
75-79		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якості виконання жодного з них не оцінена мінімальним числом балів, деякі вади завдань виконані з помилками , робота з декількома незначними помилками, або з однією- двома значними помилками
70-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково , але прогалини не несуть істотний характер, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконана , деякі з виконаних завдань містять помилки, робота з трьома значними помилками
65-69			
60-64		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково , деякі практичні навички роботи несформовані , частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана або якості виконання деяких з них; оцінена числом балів, близьким до мінімального , робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки
40-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково , потрібні практичні навички роботи несформовані , більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконана , або якості їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторною складання), робота, що потребує доробки
21-40			
1-20		F	«Безумовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу неосвоєний , потрібні практичні навички роботи несформовані , всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки , додаткова самостійна робота паї матеріалом курсу не приведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки.

10. Рекомендована література

Основна

1. Захарченко В. Ю. Податкова система: практичні питання застосування норм податкового кодексу України / За заг. ред. В.Ю.Захарченка. – К. : Юрінком Інтер, 2011. – 368 с.
2. Науково-практичний коментар до Податкового кодексу України: в 3 т. / кол. авторів [заг. редакція, М. Я Азарова]. – К.: Міністерство фінансів України, Національний університет ДПС України, 2010. – 2389 с.
3. Теліпко В. Е. Науково-практичний коментар до Бюджетного кодексу України / В. Е. Теліпко, А.С. Овчаренко, С. А. Пасанюк / За заг. ред., М. Я. Азарова. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 480 с.
4. Пирожкова Ю. В. Фінансове право: Навчально-методичний посібник у схемах і таблицях. – Запоріжжя: ЗНУ, 2010. – 121 с.
5. Роль В. Ф. Фінансове право: Навч. посіб / В. Ф. Роль, В. В. Сергієнко, С. М. Попова – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 392 с.
6. Фінансове право: підручник / Ю.М. Жорнокуй, О.В. Кашкарьова, Т. В. Колесник та ін., за заг. ред. О. М. Бандурки та О. П. Гетманець. - 2-ге вид. доп. та перероб. – Харків: Екограф, 2015. – 500 с.
7. Фінансове право України: Підручник / М.П. Кучерявенка, О.О. Дмитрик, О.А. Лукашев та ін.; за ред. М.П. Кучерявенка. – Х. : Право, 2016. – 440 с.
8. Фінансове право [Текст]: курс лекцій / Є. П. Гайворонський, В. Д. Гвоздецький, В. О. Тімашов ; [за заг. ред. В. Д. Гвоздецького] ; Укр. держ. ун-т фінансів та міжнар. торгівлі. - Київ : Сталь, 2015. - 472 с.
9. Фінансове право (у запитаннях і відповідях) [Текст]: навч. посіб. / [Л. М. Касьяненко та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Л. М. Касьяненко ; Держ. податк. служба України, Нац. ун-т держ. податк. служби України. - Ірпінь : Вид-во Нац. ун-ту ДПС України, 2014. - 317 с.
10. Фінансове право [Текст]: навч. посіб. / [Безрутенко С. М. та ін.] ; за заг. ред. А. Г. Чубенка, Д. М. Павлова ; Нац. акад. внутр. справ. - Київ : КНТ,

2014. - 597 с.

11. Фінансове право України [Текст]: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [Боднарук Ю. В. та ін. ; за заг. ред. Т. А. Латковської, С. В. Пархоменко-Цироциянц] ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". - О. : Фенікс, 2012. - 189 с.

12. Фінансове право [Текст]: навч. посіб. / М. Г. Волощук, М. В. Менджул ; Ужгород. нац. ун-т, Територ. від-ня Асоц. платників податків у Закарпат. обл., Громад. рада при Закарпат. обл. держ. адмін. . - Ужгород : Вид-во Олесандри Гаркуші, 2013. - 236 с.

Нормативно-правові акти

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. за № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. – Ст. 141. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

2. Бюджетний кодекс України // Офіційний вісник України від 13.08.2010., № 59. – Стор. 9. – Ст. 20-47. [Електронний ресурс] – URL: <https://data.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>

3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 року // Відомості Верховної Ради України від 08.04.2011 року. – 2011. – № 13, / № 13–14, № 15–16, № 17. – Стор. 556. – Ст. 112. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/stru#Stru>

4. Положення про Державну фіскальну службу України: Постанова КМУ від 21.05.2014 р. № 236. – Ст. 1507. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-%D0%BF#Text>

5. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – Додаток до № 51. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>

6. Про акціонерні товариства: закон України від 17 верес. 2008 р. №514-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2008. – № 50–51. – Ст. 384. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17#Text>

7. Про банки і банківську діяльність: закон України від 7 груд. 2000 р. № 2121-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 5. – Ст. 30. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>

8. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: закон України від 16 лип. 1999 р. № 996-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 40. – Ст. 365. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

9. Про бюджетну класифікацію: наказ М-ва фінансів України від 14 січ. 2011 р. № 11. [Електронний ресурс] – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-11>

10. Про вдосконалення діяльності державних органів, роботу державних службовців та підвищення ефективності використання бюджетних коштів: указ Президента України від 11 лют. 2000 р. № 207/2000 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 1. – Ст. 262. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/207/2000#Text>

11. Про вдосконалення структури розпорядників бюджетних коштів: розпорядження Кабінету Міністрів України від 31 трав. 2006 р. № 296-р. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/296-2006-%D1%80#Text>

12. Про внесення змін до деяких законів України щодо добровільної сплати єдиного внеску: закон України від 4 квіт. 2013 р. № 184-VII. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/184-18#Text>

13. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: закон України від 30 жовт. 1996 р. № 448/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 51. – Ст. 292. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-%D0%B2%D1%80#Text>

14. Про Державний бюджет України на 2020 рік: закон України від 14.11. 2019 р. № 294-IX // Голос України. – 2019. – № 294. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/294-20#Text>

15. Про джерела фінансування органів державної влади : закон України від 30 черв. 1999 р. № 783-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 34. – Ст. 274. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/783-14#Text>

16. Про запобігання корупції : закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1700-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 49. – Ст. 2056. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>

17. Про затвердження Інструкції про статус відповідальних виконавців бюджетних програм та особливості їх участі у бюджетному процесі : наказ М-ва фінансів України від 14 груд. 2001 р. № 574. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0003-02#Text>

18. Про затвердження Порядку проведення інспектування Державною фінансовою інспекцією, її територіальними органами : постанова Кабінету Міністрів України від 20 квіт. 2006 р. № 550 // Урядовий кур'єр. – 2006. – № 90. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/550-2006-%D0%BF#Text>

19. Про затвердження Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ : постанова Кабінету Міністрів України від 28 лют. 2002 р. № 228 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 9. – Ст. 414. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-2002-%D0%BF#Text>

20. Про заходи щодо забезпечення наповнення Державного бюджету та посилення фінансово-бюджетної дисципліни : указ Президента України від 28 лют. 1997 р. № 187/97 // Офіційний вісник України. – 1997. – № 10. – Ст. 12. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/187/97#Text>

21. Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи : закон України від 8 лип. 2011 р. № 3668-VI.

[Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3668-17#Text>

22. Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування : закон України від 26 черв. 1997 р. № 400/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 37. – Ст. 237. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/400/97-%D0%B2%D1%80#Text>

23. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : закон України від 8 лип. 2010 р. № 2464-VI. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text>

24. Про місцеве самоврядування в Україні : закон України від 21 трав. 1997 р. № 280/97-ВР. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>

25. Про органи Держаудитслужби [Електронний ресурс] // Державна аудиторська служба України: офіц. Сайт. – URL: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/publish/article/130714>

26. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: закон України від 26 січ. 1993 р. № 2939-XII. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text>

27. Про паспорти бюджетних програм : наказ М-ва фінансів України від 29 груд. 2002 р. № 1098. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0047-03#Text>

28. Про Положення про Комітет у справах нагляду за страховою діяльністю : указ Президента України від 12 листоп. 1999 р. № 1468/99 // Офіційний вісник України. – 1999. – № 46. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1468/99#Text>

29. Про Порядок взаємодії Міністерства фінансів України як головного розпорядника коштів державного бюджету та відповідальних виконавців бюджетних програм на всіх стадіях бюджетного процесу: наказ М-ва фінансів України від 23 серп. 2012 р. № 939 // Офіційний вісник України. –

2012. – № 86. – Ст. 3512. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1809-12#Text>

30. Про Рахункову палату: закон України від 2 лип. 2015 р. № 576-VIII. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19#Text>

31. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб: закон України від 23 лют. 2012 р. № 4452-17 // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 50. – Ст. 564. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4452-17#Text>

32. Про страхові тарифи на загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності: закон України від 22 лют. 2001 р. № 2272-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 17. – Ст. 80. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2272-14#Text>

33. Про схвалення Концепції застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі: розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 верес. 2002 р. № 538-р. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/538-2002-%D1%80#Text>

34. Про схвалення Концепції розвитку системи кредитної кооперації: розпорядження Кабінету Міністрів України від 7 черв. 2006 р. № 321-р // Офіційний вісник України. – 2006. – № 23. – Ст. 1731. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/321-2006-%D1%80#Text>

35. Про цінні папери та фондовий ринок : закон України від 23 лют. 2006 р. № 3480-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 31. – Ст. 268. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>

Допоміжна

1. Лучковська С.І. Фінансове право: навч. посіб. / С.І. Лучковська. – Київ: КНТ, 2010. – 296 с.
2. Орлюк О.П. Фінансове право: навч. посіб. / О.П. Орлюк. – Київ: Юрінком Інтер, 2010. – 808 с.
3. Фінансове право: навч. посіб. / [М.П. Кучерявенко, І.Є. Криницький, А.О. Лукашев та ін.]; за заг. ред. М.П. Кучерявенка. – Харків: Право, 2010. – 288 с.
4. Фінансове право (у запитаннях і відповідях) [Текст]: навч. посіб. / [Л. М. Касьяненко та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Л. М. Касьяненко ; Держ. податк. служба України, Нац. ун-т держ. податк. служби України. - Ірпінь : Вид-во Нац. ун-ту ДПС України, 2014. - 317 с.
5. Фінансове право [Текст]: навч. посіб. / [Безрутченко С. М. та ін.] ; за заг. ред. А. Г. Чубенка, Д. М. Павлова ; Нац. акад. внутр. справ. - Київ : КНТ, 2014. - 597 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Інституційний Репозитарій Харківського національного університету внутрішніх справ [Електронний ресурс] – URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/>
2. Офіційний сайт Президента України. [Електронний ресурс] – URL: <https://www.president.gov.ua/ru>
3. Верховна Рада України. [Електронний ресурс]: офіційний сайт – URL: www.rada.gov.ua
4. Кабінет Міністрів України. [Електронний ресурс]: офіційний сайт – URL: <http://www.kmu.gov.ua>
5. Міністерство фінансів України. [Електронний ресурс]: офіційний сайт – URL: <http://www.minfin.gov.ua>
6. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. [Електронний ресурс]: офіційний сайт – URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua>

7. Національний банк України. [Електронний ресурс]: офіційний сайт – URL: <http://www.bank.gov.ua>
8. Світовий банк. [Електронний ресурс]: офіційний сайт – URL: <https://www.worldbank.org/>
9. Офіційний сайт Державної фіскальної служби. [Електронний ресурс]: офіційний сайт – URL: <http://sfs.gov.ua/>